

Sumari	
Pròleg.....	
.....	
... 27	
Introducció.....	
.....	
29	
BLOC PRIMER	
ELS SUBJECTES I EL MEDI AMBIENT: ELS ENS LOCALS I ELS CIUTADANS	
Capítol I	
ELS ENS LOCALS I LA DISTRIBUCIÓ COMPETENCIAL	
EN MATÈRIA DE MEDI AMBIENT	
1. El marc constitucional del medi	
ambient.....	
.. 37	
2. La distribució competencial en matèria de medi ambient entre	
l'Estat i les Comunitats	
Autònomes.....	
..... 39	
3. Els ens locals i el medi	
ambient.....	
..... 43	
3.1. Les disposicions mediambientals de l'Estatut de	
Catalunya.....	
45	
3.2. Les competències ambientals dels ens locals a la legislació de	
règim local... 46	
3.2.1. Els municipis i el medi	
ambient.....	
51	
3.2.1.1. Els serveis mínims	
obligatoris.....	
58	
3.2.1.2. Les competències	
delegades.....	
60	
3.2.1.3. Les competències diferents de les pròpies i de les	
atribuïdes per	
delegació.....	
63	
3.2.2. Els ens supramunicipals i el medi	
ambient.....	
66	
3.2.2.1. Les competències de les	
províncies.....	
66	
3.2.2.2. Les competències de les	
comarques.....	
71	
3.2.2.3. Les competències a l'Àrea Metropolitana de Barcelona..	
72	
3.3. Les competències dels ens locals a la legislació sectorial	
ambiental.....	
74	
4. L'organització administrativa dels ens locals en matèria de medi	
ambient.....	
76	
5. Vers un desenvolupament sostenible: l'Agenda 21	
local.....	
77	
6.	
Bibliografia.....	
.....	
80	
Capítol II	
L'ACCÉS A LA INFORMACIÓ, LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA I L'ACCÉS	
A LA JUSTÍCIA EN MATÈRIA DE MEDI AMBIENT A L'ÀMBIT LOCAL	
1. El dret dels ciutadans a participar activament en la protecció del	
medi ambient. 90	
2. El règim jurídic del dret d'accés a la informació ambiental en el	
dret espanyol	
com a pressupòsit de la participació	
ciutadana.....	
94	

2.1. El règim general de l'accés a la informació a la normativa de règim local.	96
2.2. El règim específic de l'accés a la informació ambiental previst a la Llei 27/2006.....	97
2.2.1. El subjecte actiu del dret d'accés a la informació ambiental.....	100
8510_Dret_ambiental_local_de_Catalunya.indb 11 3/2/17 11:53	
12 Sumari	
2.2.1.1. Els requisits del subjecte actiu.....	101
2.2.1.2. Les Administracions públiques com a subjecte actiu del dret accés a la informació ambiental.....	101
2.2.2. El subjecte passiu del dret d'accés a la informació ambiental: les autoritats públiques.....	102
2.2.3. L'objecte del dret d'accés a la informació ambiental.....	104
2.2.4. Les causes de denegació de la informació.....	107
2.2.4.1. Interpretació jurisprudencial.....	109
2.2.4.1.1. Sol·licitud manifestament irraonable.....	109
2.2.4.1.2. Sol·licitud formulada de manera excessivament general.....	110
2.2.4.1.3. Sol·licitud referida a material en curs d'elaboració o a documents o dades inconcluses.....	110
2.2.4.1.4. Sol·licitud que pugui afectar negativament a la capacitat per a realitzar una investigació d'índole penal o disciplinària.....	112
2.2.4.1.5. Sol·licitud que pugui afectar negativament al secret fiscal.....	112
2.2.4.1.6. Sol·licitud que pugui afectar negativament al caràcter confidencial de les dades personals.....	113
2.2.5. El procediment.....	114
2.2.6. El cost de la informació.....	116
2.2.7. Els recursos.....	117
2.3. La recent regulació general de l'accés a la informació pública: la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.....	118
2.3.1. L'abast de la supletorietat de la Llei 19/2013 en el règim del silenci administratiu en l'accés a la informació ambiental.....	120

2.3.2. L'abast de la supletorietat de la Llei 19/2013 en el règim de les garanties en l'accés a la informació ambiental.....	123
3. La participació dels ciutadans en la defensa del medi ambient a l'àmbit local.....	128
3.1. Les previsions de la Llei 27/2006, reguladora dels drets d'accés a la informació, de participació pública i d'accés a la justícia en matèria de medi ambient.....	128
3.2. La participació ciutadana en el desenvolupament de la funció normativa dels ens locals en matèria ambiental.....	131
3.3. La participació ciutadana en l'actuació administrativa local en matèria ambiental.....	133
3.3.1. La participació orgànica.....	134
3.3.2. La participació funcional.....	135
3.3.2.1. Les formes de participació per a instar l'actuació d'una Administració pública.....	136
3.3.2.2. Les formes de participació en procediments administratius ja iniciats.....	136
4. L'accés a la justícia ambiental.....	138
5. Bibliografia.....	143
8510_Dret_ambiental_local_de_Catalunya.indb	12 3/2/17 11:53
Sumari	13
BLOC SEGON	
LA INTERVENCIÓ DELS ENS LOCALS EN MATÈRIA DE MEDI AMBIENT: TÈCNiques DE REGULACIÓ, LIMITACIÓ I CONTROL	
Capítol III	
LA POTESTAT NORMATIVA DELS ENS LOCALS EN MATÈRIA AMBIENTAL	
1. La potestat normativa local. les ordenances ambientals.....	153
1.1. El règim jurídic general de la potestat reglamentària local.....	157
1.1.1. El reconeixement de la potestat reglamentària en la normativa de règim local. Els ens locals amb potestat reglamentària.....	157
1.1.2. El procediment d'elaboració de les ordenances i reglaments locals..	158
1.1.3. La posició de les ordenances i els reglaments locals a l'ordenament jurídic.....	160

1.2. La potestat reglamentària municipal en matèria ambiental.....	162
1.3. La potestat reglamentària d'altres ens locals en matèria de protecció del medi ambient.....	172
2. Bibliografia.....	173
Capítol IV	
L'AVALUACIÓ AMBIENTAL ESTRATÈGICA	
1. Introducció.....	175
2. El marc normatiu de l'avaluació ambiental estratègica.....	177
3. Les avaluacions ambientals estratègiques: l'avaluació de plans i programes amb incidència ambiental.....	178
3.1. L'àmbit d'aplicació de l'Avaluació Ambiental Estratègica.....	179
3.1.1. Plans i programes sotmesos.....	179
3.1.2. Plans i programes exclosos.....	182
3.2. El procediment d'avaluació ambiental de plans i programes.....	182
3.2.1. El procediment d'avaluació ordinària.....	185
3.2.2. El procediment d'avaluació simplificada.....	192
3.3. Les mesures de seguiment i supervisió ambiental dels efectes dels plans i programes.....	196
3.3.1. Les mesures de seguiment.....	197
3.3.2. Les mesures de supervisió ambiental.....	197
3.4. Les Administracions públiques competents. L'escassa intervenció dels ens locals.....	198
4. Bibliografia.....	199
Capítol V	
L'AVALUACIÓ D'IMPACTE AMBIENTAL DE PROJECTES	
1. Introducció.....	203
2. El marc normatiu de l'avaluació d'impacte ambiental.....	205

3. L'avaluació d'impacte ambiental.....	208
3.1. L'àmbit d'aplicació de l'avaluació d'impacte ambiental.....	208
8510_Dret_ambiental_local_de_Catalunya.indb	13 3/2/17 11:53
14 Sumari	
3.1.1. Projectes sotmesos.....	210
3.1.2. Projectes exclosos i exceptuables.....	211
3.2. El procediment d'avaluació d'impacte ambiental.....	213
3.2.1. El procediment d'avaluació ordinari.....	214
a) Actuacions prèvies.....	215
a.1) Sol·licitud de determinació d'abast d'estudi d'impacte ambiental.....	215
a.2) Elaboració de l'estudi d'impacte ambiental.....	217
a.3) Tràmit d'informació pública i de consulta.....	218
b) Inici de l'avaluació d'impacte ambiental ordinària.....	220
c) Anàlisi tècnica de l'expedient d'impacte ambiental.....	221
d) Declaració d'impacte ambiental.....	223
d.1) Vigència de la declaració d'impacte ambiental.....	224
d.2) Modificació de les condicions de la declaració d'impacte ambiental.....	225
3.2.2. El procediment d'avaluació simplificat.....	226
a) Inici.....	226
b) Consultes.....	227
c) Informe d'impacte ambiental.....	228
d) Publicitat de l'autorització del projecte.....	229
3.3. El control posterior de la declaració d'impacte ambiental.....	230
4. Els òrgans que intervenen: l'òrgan ambiental i l'òrgan substantiu.....	231
5. Les Administracions públiques competents. L'escassa intervenció dels ens locals...	232
6. Bibliografia.....	233
Capítol VI	
LA PREVENCIÓ I EL CONTROL AMBIENTAL DE LES ACTIVITATS	
1. Introducció.....	238

2. El marc normatiu regulador de la intervenció administrativa sobre les activitats amb incidència ambiental.....	242
2.1. La normativa de la Unió Europea: de la Directiva 96/61/CE del Consell, relativa a la prevenció i al control integrats de la contaminació, a la Directiva 2010/75/UE, sobre les emissions industrials (prevenció i control integrats de la contaminació).....	242
2.1.1. El caràcter codificador de la Directiva d'emissions industrials.....	243
2.1.2. L'objecte, l'estructura i l'àmbit d'aplicació.....	244
2.1.3. Els aspectes més destacables.....	245
2.2. La legislació estatal.....	249
2.2.1. La legislació de prevenció i control integrats de la contaminació.	250
2.2.2. La legislació de transposició de la Directiva 2006/123/CE, de serveis en el mercat interior i de liberalització de l'activitat econòmica.	252
2.2.2.1. La normativa d'incorporació de la Directiva de serveis en el mercat interior a l'ordenament jurídic espanyol.....	252
2.2.2.2. La Llei 20/2013, de garantia de la unitat de mercat....	255
2.2.2.3. Les reformes recents de la Llei 7/1985, reguladora de les bases del règim local: breu referència a la intervenció local sobre l'activitat dels ciutadans.....	258
8510_Dret_ambiental_local_de_Catalunya.indb	14 3/2/17 11:53
Sumari	15
2.2.2.4. La Llei 12/2012, de mesures urgents de liberalització del comerç i de determinats serveis.....	260
2.3. La legislació catalana.....	262
2.3.1. La Llei 20/2009, de prevenció i control ambiental de les activitats.	262
2.3.1.1. Els antecedents: la Llei 3/1998, de la intervenció integral de l'administració ambiental.....	262
2.3.1.2. Les raons de la seva aprovació.....	264
2.3.1.3. Les posteriors modificacions de la Llei 20/2009.....	266
2.3.1.4. Aspectes generals de la Llei 20/2009.....	267
2.3.2. La Llei 16/2015, de simplificació de l'activitat administrativa de l'Administració de la Generalitat i dels governs locals de Catalunya i d'impuls de l'activitat econòmica.....	269
2.4. La potestat reglamentària del municipi en l'àmbit de la intervenció administrativa sobre les activitats amb incidència ambiental.....	272

3. La prevenció i el control ambiental de les activitats.....	273
3.1. Els diferents règims d'intervenció administrativa sobre les activitats amb incidència ambiental.....	274
3.1.1. El règim d'autorització ambiental. Les competències locals.....	276
3.1.1.1. L'àmbit d'aplicació i la finalitat de l'autorització ambiental.....	276
3.1.1.2. El procediment d'autorització ambiental.....	277
3.1.1.3. El contingut de l'autorització ambiental.....	282
3.1.1.4. El seguiment de les activitats sotmeses a autorització ambiental.....	284
A. Activitats de l'Annex	
I.1.....	284
B. Activitats de l'Annex	
I.2.....	287
3.1.1.5. Especial referència a les competències locals.....	289
3.1.2. El règim de declaració d'impacte ambiental amb una autorització substantiva. Les limitades competències locals.....	291
3.1.2.1. L'àmbit d'aplicació i el procediment.....	291
3.1.2.2. Les limitades competències locals.....	293
3.1.3. El règim de llicència ambiental. Les competències locals.....	293
3.1.3.1. L'àmbit d'aplicació i la finalitat de la llicència ambiental..	293
3.1.3.2. El procediment de llicència ambiental.....	294
3.1.3.3. El contingut de la llicència ambiental.....	300
3.1.3.4. El control de les activitats sotmeses a llicència ambiental.....	300
3.1.3.5. Especial referència a les competències locals.....	301
3.1.4. El règim de comunicació.....	302
3.1.4.1. L'àmbit d'aplicació.....	302
3.1.4.2. La formalització de la comunicació.....	303
3.1.4.3. El control de les activitats sotmeses a comunicació.....	304
3.1.5. El règim d'intervenció ambiental d'activitats temporals, mòbils i d'investigació.....	304
3.1.5.1. El règim de comunicació d'activitats mòbils de caràcter	

temporal.....	304
3.1.5.2. El règim d'intervenció ambiental de les activitats dirigides a investigar, desenvolupar i experimentar productes i processos nous.....	305
8510_Dret_ambiental_local_de_Catalunya.indb 15 3/2/17 11:53	
16 Sumari	
3.1.6. Els règims d'intervenció ambiental en activitats de competència municipal sectorial.....	305
3.1.6.1. El règim d'intervenció ambiental en espectacles públics i activitats recreatives i altres activitats de competència municipal sectorial.....	305
3.1.6.2. El règim d'intervenció ambiental en projectes d'equipaments i serveis de titularitat municipal.....	306
3.2. Les disposicions comunes als règims d'intervenció administrativa sobre les activitats amb incidència ambiental.....	306
3.2.1. Els efectes de l'autorització i la llicència ambientals.....	306
3.2.2. La intervenció administrativa en les modificacions de les activitats	308
3.2.3. L'informe urbanístic.....	311
3.2.4. La caducitat de l'autorització i de la llicència ambientals.....	312
3.2.5. La revisió de l'autorització i de la llicència ambientals.....	313
3.2.6. La transferibilitat de l'autorització i la llicència ambientals.....	315
3.2.7. La clausura d'activitats.....	316
3.2.8. El cessament d'activitats.....	316
3.2.9. Les especificitats de les explotacions ramaderes.....	317
3.3. Els règims d'inspecció, sanció i execució forçosa.....	319
3.3.1. El règim d'inspecció.....	319
3.3.2. El règim sancionador.....	321
3.3.3. L'execució forçosa.....	325
4. El règim d'intervenció administrativa sobre les activitats econòmiques innòcues i les activitats econòmiques de baix risc.....	326

5.	
Bibliografia.....	329
.....	
Capítol VII	
LA POTESTAT SANCIONADORA LOCAL EN MATÈRIA AMBIENTAL	
1.	
Introducció.....	335
.....	
2. La potestat sancionadora local en matèria ambiental.....	336
2.1. Els principis de la potestat sancionadora, en especial el de legalitat i el de tipicitat.....	336
.....	
2.2. La potestat sancionadora local.....	339
.....	
2.2.1. Anàlisi de la legalitat de les infraccions i sancions administratives incloses en ordenances ambientals sense habilitació legal prèvia.....	339
.....	
2.2.2. El nou abast de la potestat sancionadora local a partir de la Llei 57/2003, de mesures per a la modernització del govern local.....	341
2.2.2.1. La tipificació d'infraccions i sancions administratives per les entitats locals en determinades matèries.....	342
2.2.2.2. La classificació de les infraccions administratives.....	343
2.2.2.3. El règim jurídic de les sancions administratives.....	345
2.3. La competència local per a la imposició de les sancions administratives en matèria ambiental.....	345
.....	
3. Les sancions administratives i les mesures accessòries aplicables en matèria ambiental.....	
.....	
....	346
3.1. Les sancions.....	347
.....	
8510_Dret_ambiental_local_de_Catalunya.indb 16 3/2/17 11:53	
Sumari 17	
3.2. Les mesures accessòries.....	348
.....	
4. L'articulació entre la sanció administrativa i la penal en matèria ambiental: el principi de non bis in idem.....	349
.....	
5. El règim jurídic del procediment sancionador.....	354
6.	
Bibliografia.....	356
.....	

Capítol VIII

LES TÈCNiques D'INCENTIU O FOMENT EN MATÈRIA AMBIENTAL

1.	
Introducció.....	359
2. Les principals tècniques d'incentiu o foment en matèria de protecció del medi ambient i la seva utilització pels ens locals.....	361
2.1. Els tributs ambientals.....	361
2.2. Les subvencions o ajuts públics.....	363
2.3. L'etiquetatge ecològic.....	366
2.4. Les auditories ambientals.....	367
2.5. La valoració del factor ambiental en la contractació pública.....	370
3. Especial referència a la fiscalitat ambiental local.....	375
4.	
Bibliografia.....	379

BLOC TERCER

LES COMPETÈNCIES SECTORIALS DELS ENS LOCALS EN MATÈRIA AMBIENTAL

Capítol IX

LES COMPETÈNCIES LOCALS EN MATÈRIA D'AIGÜES

1.	
Introducció.....	387
2. La normativa aplicable.....	388
2.1. La normativa estatal.....	388
2.2. La normativa catalana.....	390
2.3. La normativa local.....	391
3. La distribució de competències i l'organització administrativa en matèria d'aigües... 392	
3.1. Les competències estatals. Els organismes de conca.....	393
3.2. Les competències de l'Administració de la Generalitat. L'Agència Catalana de l'Aigua.....	396
3.3. Les competències locals: marc general. Les entitats locals de l'aigua com	

a Administració hidràulica	
local.....	
... 400	
4. La protecció de les aigües al Reial decret legislatiu 1/2001, de 20 juliol, pel qual s'aprova el text refós de la llei d'aigües: anàlisi de les principals tècniques de protecció.....	403
4.1. La demanialitat de les aigües i l'establiment de determinades servituds i limitacions a la propietat privada.....	404
4.2. La planificació hidrològica.....	405
4.3. El control previ de l'ús i aprofitament dels recursos hídrics: autoritzacions i concessions.....	407
4.4. L'autorització d'abocament.....	409
8510_Dret_ambiental_local_de_Catalunya.indb 17 3/2/17 11:53	
18 Sumari	
4.5. El cànon de control d'abocament.....	410
4.6. Les tècniques de caràcter repressiu.....	412
5. Anàlisi específica de les competències locals en matèria d'aigües.....	412
5.1. La competència dels ens locals en matèria d'abastament d'aigua potable. 413	
5.2. Les competències dels ens locals en matèria d'abocaments i sanejament d'aigües residuals.....	416
5.2.1. Les competències sobre els abocaments al domini públic hidràulic.....	
416	
5.2.2. Les competències sobre els abocaments al sistema públic de sanejament.....	
417	
5.2.3. Les competències sobre els abocaments indirectes.....	421
6. Bibliografia.....	425
Capítol X	
LES COMPETÈNCIES LOCALS EN MATÈRIA DE COSTES	
1. Introducció.....	429

2. El marc normatiu en matèria de costes.....	431
2.1. El marc constitucional estatutari.....	431
2.2. El marc legislatiu.....	432
2.2.1. La concurrència de competències sobre la costa.....	432
2.2.2. La normativa estatal.....	436
2.2.3. La normativa catalana.....	437
3. La protecció del litoral a la legislació de costes.....	438
3.1. La Llei 22/1988, de costes i la Llei 2/2013, de protecció i ús sostenible del litoral i modificació de la Llei de costes: objectius i principis generals.....	438
3.2. Les tècniques per a garantir la integritat i la conservació adequada del domini públic maritimoterrestre.....	439
3.2.1. La demanialització general de les aigües marítimes i les seves costes... ..	439
3.2.2. El règim de limitacions al dret de propietat sobre els terrenys adjacents a la ribera del mar.....	446
3.2.3. El règim d'ocupació del domini públic maritimoterrestre.....	450
3.2.4. El control dels abocaments.....	454
3.2.5. El règim d'infraccions i sancions administratives.....	456
4. Les competències municipals en matèria de costes.....	456
4.1. Plantejament general.....	457
4.2. Les competències en matèria d'urbanisme.....	458
4.3. Les competències sobre les platges.....	459
4.4. La participació dels municipis en actuacions de competència estatal i autonòmica.....	460
4.5. La potestat sancionadora local.....	466
5. Bibliografia.....	467
Capítol XI	

LES COMPETÈNCIES LOCALS EN MATÈRIA DE CONTAMINACIÓ ATMOSFÈRICA

1.	
Introducció.....	472
2. El marc normatiu en matèria de contaminació atmosfèrica.....	473
8510_Dret_ambiental_local_de_Catalunya.indb 18	3/2/17 11:53
Sumari	19
2.1. La normativa estatal.....	473
2.2. La normativa catalana.....	477
2.3. La normativa local.....	478
3. Els principals mecanismes d'intervenció i control sobre la contaminació atmosfèrica.....	478
3.1. L'establiment de nivells de contaminació.....	478
3.2. La Xarxa de Vigilància i Previsió de la Contaminació Atmosfèrica (XVPCA).....	482
3.3. La intervenció administrativa de caràcter preventiu sobre les activitats potencialment contaminants.....	484
3.3.1. Els mapes de vulnerabilitat i capacitat del territori. La integració en els instruments d'ordenació territorial i urbanística dels condicionants que imposa la capacitat de l'aire en cada zona del territori.....	485
3.3.2. El sotmetiment a autorització prèvia de l'exercici d'activitats potencialment contaminadores de l'atmosfera.....	487
3.3.3. Els plans graduals de reducció d'emissions a l'atmosfera.....	490
3.4. El control de l'exercici de les activitats.....	491
3.4.1. Les obligacions dels titulars d'activitats potencialment contaminants de l'atmosfera.....	492
3.4.2. Els controls periòdics.....	494
3.5. Les mesures de regeneració de l'aire en situacions excepcionals.....	498
3.5.1. Les zones d'atenció especial i les zones d'urgència.....	499
3.5.2. Les zones de protecció especial.....	500

3.6. Les sancions administratives.....	502
3.7. Els instruments econòmics.....	503
4. Les competències locals en matèria de contaminació atmosfèrica.....	504
4.1. Les funcions administratives en el marc de la Llei 22/1983, de protecció de l'ambient atmosfèric: marc general.....	504
4.2. Anàlisi específica de les competències municipals en el marc de la Llei 22/1983, de protecció de l'ambient atmosfèric.....	506
4.2.1. Les ordenances sobre protecció de l'atmosfera.....	506
4.2.2. La intervenció en l'elaboració dels mapes de vulnerabilitat i capacitat del territori.....	510
4.2.3. L'adaptació dels plans urbanístics municipals.....	510
4.2.4. La intervenció en el control de l'emissió i la immissió de contaminants.....	510
4.2.5. La intervenció mitjançant la concessió de llicències.....	510
4.2.6. L'informe de les sol·licituds de plans graduals de reducció d'emissions.....	511
4.2.7. La informació pública sobre la qualitat de l'aire.....	512
4.2.8. La intervenció en la zonificació i en l'elaboració dels plans de mesures.....	512
4.2.9. L'exercici de la potestat d'inspecció i control de les activitats potencialment contaminadores de l'atmosfera.....	514
4.2.10. L'exercici de la potestat sancionadora.....	514
4.3. La intervenció administrativa en el control del canvi climàtic.....	515
5. Bibliografia.....	516
8510_Dret_ambiental_local_de_Catalunya.indb	19 3/2/17 11:53
20 Sumari	
Capítol XII	
LES COMPETÈNCIES LOCALS EN MATÈRIA DE CONTAMINACIÓ ACÚSTICA	
1. Introducció.....	519
2. El marc normatiu en matèria de contaminació acústica.....	520

2.1. La normativa estatal.....	521
2.2. La normativa catalana.....	527
2.3. La normativa local.....	531
3. Els mecanismes d'intervenció administrativa enfront de la contaminació acústica establerts per la Llei catalana 16/2002, de protecció contra la contaminació acústica i pel seu reglament de desenvolupament.....	533
3.1. La zonificació i la planificació acústiques.....	534
3.1.1. La zonificació.....	534
3.1.2. Els mapes de capacitat acústica.....	536
3.1.3. Els mapes estratègics de soroll.....	537
3.2. Instruments per a la preservació, recuperació i millora de la qualitat acústica... 539	
3.2.1. Plans d'acció en matèria de contaminació acústica.....	539
3.2.2. Plans específics de mesures per minimitzar l'impacte acústic.....	541
3.3. Els mecanismes de regulació, limitació i control.....	542
3.3.1. Les ordenances municipals.....	542
3.3.2. L'estudi d'impacte acústic.....	542
3.3.3. Els estàndards de protecció.....	544
3.3.4. Els instruments d'inspecció, control i sanció.....	545
3.4. Les mesures de foment.....	547
3.5. Altres mecanismes d'intervenció administrativa.....	547
4. Les competències locals en matèria de contaminació acústica.....	548
4.1. El protagonisme municipal contra la contaminació acústica.....	548
4.1.1. Les obligacions pels municipis derivades de la Llei estatal 37/2003, del soroll.....	549
4.1.2. Les obligacions per als municipis derivades de la Llei 16/2009, de protecció contra la contaminació acústica i del seu reglament de desenvolupament.....	551

4.1.3. Els principals problemes que han d'afrontar els municipis.....	555
4.2. Les competències de les comarques i d'altres entitats locals supramunicipals..	556
5. La responsabilitat municipal per la seva passivitat en el control de la contaminació acústica.....	557
5.1. La responsabilitat per la vulneració de drets fonamentals per contaminació acústica tolerada pels municipis.....	559
5.2. L'abast de la responsabilitat patrimonial municipal per la seva passivitat en el control de la contaminació acústica.....	562
6. Bibliografia.....	566
Capítol XIII	
LES COMPETÈNCIES LOCALS EN MATÈRIA DE CONTAMINACIÓ LUMÍNICA	
1. Introducció.....	569
2. El marc normatiu en matèria de contaminació lumínica.....	571
2.1. La normativa catalana: la Llei 6/2001, d'ordenació ambiental de l'enllumenament per a la protecció del medi nocturn.....	573
8510_Dret_ambiental_local_de_Catalunya.indb 20 3/2/17 11:53	
Sumari 21	
2.2. La normativa local.....	575
3. Els principals mecanismes d'intervenció i control sobre la contaminació lumínica...	576
3.1. La zonificació del territori en funció de la seva vulnerabilitat a la contaminació lumínica.....	576
3.1.1. El Mapa de protecció envers la contaminació lumínica a Catalunya.....	578
3.1.2. Els espais amb un cel nocturn de qualitat.....	580
3.2. L'establiment de prohibicions i limitacions.....	581
3.3. La fixació de les característiques de les instal·lacions i els aparells d'il·luminació.....	582
3.4. Règim estacional i horari d'usos de l'enllumenat.....	584
3.5. La intervenció administrativa en matèria de contaminació lumínica.....	586
3.5.1. Les activitats sotmeses al règim d'intervenció de l'Administració	

ambiental.....	586
3.5.2. Els criteris per a la contractació administrativa.....	587
3.5.3. Les construccions finançades amb fons públics.....	587
3.6. Els instruments econòmics.....	588
3.7. La inspecció i el control.....	588
3.8. Les sancions administratives.....	590
4. Les competències administratives en matèria de contaminació lumínica, en especial, les competències locals.....	592
4.1. Les obligacions administratives en el marc de la legislació catalana.....	592
4.2. Especial referència a les competències i les obligacions de les Administracions locals.....	593
4.2.1. Les competències i les obligacions dels municipis.....	594
4.2.1.1. La intervenció en la zonificació.....	594
4.2.1.2. La intervenció en la il·luminació exterior.....	595
a) La intervenció en la fixació de valors d'il·luminació..	595
b) La regulació horària de la il·luminació exterior.....	596
c) El control de la il·luminació en horari de nit.....	596
d) L'obligació d'adequació de la il·luminació exterior: el Pla municipal d'adequació de la il·luminació exterior.....	597
4.2.1.3. La intervenció administrativa sobre els projectes d'il·luminació exterior.....	600
4.2.1.4. Les potestats administratives d'inspecció, control i sanció.....	601
4.2.2. Les competències d'altres entitats locals.....	601
5. Bibliografia.....	601
Capítol XIV	
LES COMPETÈNCIES LOCALS EN MATÈRIA D'ORDENACIÓ AMBIENTAL DE LES INSTAL·LACIONS DE RADIOCOMUNICACIÓ I LA CONTAMINACIÓ ELECTROMAGNÈTICA	
1. Introducció.....	605
2. El sistema de distribució de competències: el conflicte competencial.....	607
2.1. La distribució de competències entre l'Estat i les Comunitats Autònomes...	607

2.1.1. La STS de 22 de març de 2011: un gir jurisprudencial.....	609
2.1.2. La STC 8/2012, de 18 de gener: criteri d'uniformitat.....	611
8510_Dret_ambiental_local_de_Catalunya.indb 21 3/2/17 11:53	
22 Sumari	
3. L'abast de les competències municipals.....	613
3.1. La utilització de la "millor tecnologia disponible".....	616
3.2. L'obligació que les diferents operadores comparteixin emplaçaments.....	617
3.3. L'ordenació dels emplaçaments.....	618
3.4. La contractació forçosa de responsabilitat civil i l'exigència de prestació de fiança.....	619
4. El sistema d'ordenació ambiental de les instal·lacions de telefonia mòbil i altres instal·lacions de radiocomunicació establert pel Decret 148/2001. La intervenció local en la matèria.....	620
4.1. L'establiment de normes tècniques i de seguretat.....	621
4.2. Les condicions generals de les instal·lacions i funcionament de les activitats..	623
4.3. L'ordenació de l'emplaçament de les instal·lacions de radiocomunicació...	625
4.3.1. Aspectes generals.....	625
4.3.2. L'emplaçament en la demarcació urbana.....	627
4.3.3. L'emplaçament en la demarcació no urbana.....	627
4.4. La intervenció administrativa sobre les instal·lacions de radiocomunicació.	628
5. Bibliografia.....	630
Capítol XV	
LES COMPETÈNCIES LOCALS EN MATÈRIA DE CONTAMINACIÓ DE SÒLS	
1. Introducció.....	635
2. El marc normatiu en matèria de sòls contaminats.....	636
3. La declaració de sòls contaminats: conseqüències i restauració dels sòls contaminats.....	639
3.1. La declaració de sòls contaminats.....	639

3.2. La restauració dels sòls contaminats. L'abast de la responsabilitat.....	641
3.3. La publicitat registral.....	647
3.4. Les activitats potencialment contaminants del sòl. Les obligacions dels titulars.....	648
3.4. La possibilitat de signar convenis i acords de finançament públic per al sanejament del sòl.....	650
3.5. La recuperació voluntària de sòls.....	651
4. Les escasses competències locals en matèria de sòls contaminats.....	654
4.1. El silenci de la normativa estatal.....	654
4.2. Les referències a la intervenció local sobre els sòls contaminats a la legislació catalana.....	657
5. Bibliografia.....	660
Capítol XVI	
LES COMPETÈNCIES LOCALS EN MATÈRIA DE RESIDUS	
1. Introducció.....	663
2. El marc jurídic en matèria de residus.....	664
2.1. La legislació bàsica estatal.....	665
2.2. La legislació catalana.....	666
2.3. La normativa local.....	667
8510_Dret_ambiental_local_de_Catalunya.indb 22 3/2/17 11:53	
Sumari 23	
3. El concepte i les classes de residus. El concepte de residu urbà o municipal.....	668
3.1. Els elements definidors dels residus.....	668
3.2. Les classes de residus.....	670
3.3. El concepte de residu municipal. El concepte de residu comercial.....	671
4. Les competències administratives en matèria de residus.....	672

4.1. Les competències de l'Administració estatal.....	672
4.2. Les competències de l'Administració autonòmica.....	673
4.3. Les competències de l'Administració local.....	676
4.3.1. Els municipis.....	677
4.3.1.1. La prestació del servei públic de gestió de residus municipals.....	677
4.3.1.2. La intervenció en la planificació dels residus.....	679
4.3.1.3. La intervenció administrativa sobre les activitats amb incidència ambiental.....	680
4.3.1.4. La competència sancionadora.....	680
4.3.1.5. Les previsions urbanístiques i d'equipaments urbans..	681
4.3.2. Els ens supramunicipals.....	682
5. La gestió dels residus municipals.....	683
5.1. El servei públic de gestió de residus municipals.....	684
5.1.1. La recollida de residus municipals.....	684
5.1.2. La valorització i l'eliminació.....	685
5.1.3. El finançament de la gestió de residus municipals.....	686
5.1.3.1. El paper de la Generalitat.....	686
5.1.3.2. El Fons de Gestió de Residus.....	687
5.1.3.3. Els cànon sobre la disposició del rebuig dels residus..	691
5.1.3.4. Les taxes per la prestació dels serveis municipals de gestió de residus.....	695
5.2. Les excepcions al servei públic de gestió de residus municipals.....	695
5.2.1. L'exclusió del servei públic acordada per l'Administració pública competent.....	695
5.2.2. L'exclusió del servei públic acordada pels particulars.....	697
5.2.3. La gestió dels residus comercials.....	697
6. Les noves competències de les entitats locals en matèria de gestió d'envasos i residus.....	698
7. Bibliografia.....	701

Capítol XVII

LES COMPETÈNCIES LOCALS EN MATÈRIA DE PROTECCIÓ DE LA NATURA

1.	
Introducció.....	705
2. Les competències locals en matèria d'espais naturals protegits.....	707
2.1. La distribució de competències entre l'Estat i les Comunitats Autònomes...	707
2.2. El marc jurídic.....	708
2.3. El model de protecció dels espais naturals previst a la Llei 12/1985, d'espais naturals.....	710
2.3.1. El Pla d'Espais d'Interès Natural.....	710
2.3.2. Els espais naturals protegits mitjançant un pla especial.....	712
2.3.3. Els espais naturals de protecció especial.....	712
2.3.3.1. Els parcs nacionals.....	713
8510_Dret_ambiental_local_de_Catalunya.indb 23 3/2/17 11:53	
24 Sumari	
2.3.3.2. Els paratges naturals d'interès nacional.....	714
2.3.3.3. Les reserves naturals.....	714
2.3.3.4. Els parcs naturals.....	715
2.3.4. La protecció dels espais naturals a la normativa europea.....	715
2.3.4.1. Les zones d'especial conservació i els llocs d'importància comunitària.....	716
2.3.4.2. Les zones d'especial protecció per als ocells.....	717
2.4. La intervenció dels ens locals en matèria d'espais naturals protegits.....	718
2.4.1. La intervenció en els espais naturals de protecció especial.....	719
2.4.3. La intervenció en les zones d'especial conservació i en les zones d'especial protecció per als ocells.....	722
4.	
Bibliografia.....	723

Capítol XVIII

LES COMPETÈNCIES LOCALS EN MATÈRIA DE PROTECCIÓ, GESTIÓ I ORDENACIÓ DEL PAISATGE

1.	
Introducció.....	727
2. Les competències locals en matèria de protecció, gestió i ordenació del paisatge...	728

2.1. La Llei 8/2005, de protecció, gestió i ordenació del paisatge i el seu desenvolupament on es regulen els estudis i informes d'impacte i integració paisatgística: aspectes generals.....	729
3. Els instruments de protecció, gestió i ordenació del paisatge.....	731
3.1. Els catàlegs del paisatge.....	731
3.2. Les directrius del paisatge.....	733
4. L'observatori del paisatge.....	734
5. La concertació i la sensibilització en les polítiques del paisatge: les cartes del paisatge.....	735
6. El fons per a la protecció, gestió i ordenació del paisatge.....	736
7. La intervenció dels ens locals en la protecció, gestió i ordenació del paisatge.....	738
7.1. La participació local en el procediment d'elaboració i aprovació dels catàlegs del paisatge.....	739
7.2. La participació local en el procediment d'aprovació de les directrius del paisatge.....	740
7.3. La participació local en l'Observatori del Paisatge.....	742
7.4. L'impuls de l'elaboració de les cartes del paisatge.....	742
7.5. La intervenció dels ens locals relacionada amb l'estudi d'impacte i integració paisatgística i l'informe d'impacte i integració paisatgística.....	742
7.6. Els ens locals com a beneficiaris del Fons per a la protecció, gestió i ordenació del paisatge.....	743
8. Bibliografia.....	744
Capítol XIX LES COMPETÈNCIES LOCALS EN MATÈRIA FORESTAL	
1. Introducció.....	747
2. Les competències legislatives i executives de l'Estat i les Comunitats Autònomes... 8510_Dret_ambiental_local_de_Catalunya.indb 24 3/2/17 11:53 Sumari 25	748
3. Les competències dels ens locals en matèria forestal.....	753

3.1. Antecedents: una tradició centralista.....	753
3.2. L'autonomia local.....	754
3.2.1. El concepte constitucional.....	754
3.2.2. L'autonomia local a la Llei reguladora de les bases del règim local.....	756
3.2.3. L'evolució jurisprudencial.....	757
3.3. L'Administració local a la Llei 43/2003, de forests.....	759
3.3.1. L'Administració local com a titular de competències forestals.....	760
3.3.2. L'Administració local com a propietària del forest.....	763
3.3.3. Consideracions crítiques.....	764
3.4. Les competències forestals en la Llei reguladora de les bases del règim local.....	765
4. Les relacions interadministratives en matèria forestal.....	770
4.1. El principi de col·laboració interadministrativa.....	770
4.2. La potestat de coordinació sobre les competències locals.....	771
5. La incidència de les competències locals en matèria forestal en altres legislacions sectorials.....	772
5.1. La incidència en l'ordenació del territori i urbanisme.....	772
5.2. La incidència en el turisme.....	774
6. Bibliografia.....	775
Capítol XX	
LES COMPETÈNCIES LOCALS EN MATÈRIA D'ANIMALS	
1. Introducció.....	777
2. Marc jurídic.....	778
3. Les competències locals sobre els animals.....	780
3.1. Inspecció i vigilància dels animals de companyia: la identificació.....	782
3.2. La llicència necessària per a la tinença d'animals potencialment perillosos.....	784

3.3. El cens municipal.....	
.....	786
3.4. Centres i establiments relacionats amb el benestar dels animals de companyia anomenats nuclis zoològics.....	
... 788	
3.5. L'habilitació d'espais i llocs pels animals.....	790
3.6. Recollir i controlar els animals de companyia abandonats o perduts i els animals salvatges urbans.....	
.....	795
3.7. La confiscació d'animals de companyia.....	798
3.8. Espectacles amb animals.....	
.....	799
4. La potestat sancionadora.....	
.....	800
5. Bibliografia.....	
.....	801